

Sygn. akt VII U 490/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2017 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 września 2017 r. w Warszawie

sprawy J. T.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o podjęcie wypłaty części uzupełniającej rentę rolniczą

na skutek odwołania J. T.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 7 marca 2017 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 7 marca 2017 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej J. T. prawo do wypłaty renty rolniczej z uwzględnieniem 100% części uzupełniającej świadczenia poczynając od dnia 1 marca 2017 r.

UZASADNIENIE

Dnia 27 marca 2017 r. J. T. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 7 marca 2017 r., znak: (...), odmawiającej jej prawa do części uzupełniającej renty rolniczej. W uzasadnieniu wskazała, że wbrew twierdzeniom organu rentowego nie prowadzi działalności rolniczej, bowiem nie pozwala jej na to obecny stan zdrowia. Ponadto dodała, że zrezygnowała z dopłat rolniczych, a z gospodarstwa nie uzyskuje żadnych dochodów. Z tych względów wniosła o zmianę powyższej decyzji poprzez przyznanie jej świadczenia w pełnej wysokości (odwołanie z dnia 27 marca 2017 r., k. 2-4 a.s.).

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu podniósł, że wstrzymał wypłatę części uzupełniającej renty w 100% na podstawie art.28 ust.3 i 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.). Stwierdził bowiem, że J. T. jest właścicielką gospodarstwa rolnego i w związku z tym prowadzi działalność rolniczą (odpowiedź na odwołanie z dnia 25 kwietnia 2017 r., k. 7-8 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca J. T., ur. (...), jest właścicielką gospodarstwa rolnego położonego we wsi W., gmina C.. Odwołująca, mieszka na gospodarstwie wraz z mężem i 17-letnim synem. Na gospodarstwo składają się grunty orne, łąki, pastwiska i las. W skład gospodarstwa wchodzi również: budynek gospodarczy, stodoła, garaż, wiata, szopa oraz

dom. Gospodarstwo obecnie nie posiada inwentarza żywego (wypis z rejestru gruntów, k. 26 a.s., wypis z kartoteki budynków, k. 26 a.s., zeznania odwołującej k. 28-29 a.s.).

W dniu 19 września 2013 r. odwołująca złożyła w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy. W przedmiotowym wniosku wskazała, że jest właścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni 4,56 ha (wniosek i rentę rolniczą, k. 1-2 a.r.).

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 30 października 2013 r. przyznano odwołującej prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy. Przyznane świadczenie zostało podjęte w części składowej, natomiast część uzupełniająca renty została zawieszona w 100 %, z uwagi na niezaprzeszanie prowadzenia działalności rolniczej (decyzja z dnia 30 października 2013 r., k. 54-55 a.r.).

Dnia 1 marca 2017 r. odwołująca złożyła w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o zmianę decyzji z dnia 30 października 2013 r. poprzez podjęcie wypłaty części uzupełniającej. W uzasadnieniu wniosku podniosła, że z uwagi na stan zdrowia zaprzestała prowadzenia gospodarstwa rolnego i tym samym, od 1 stycznia 2017 r. nie osiąga z tego tytułu żadnego dochodu (wniosek z dnia 1 marca 2017 r., k. 79 a.r.).

Rozpoznając powyższy wniosek organ rentowy wydał w dniu 7 marca 2017 r. decyzję znak: (...), którą odmówił J. T. prawa do części uzupełniającej renty rolniczej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że odwołująca pozostaje właścicielką gospodarstwa rolnego o powierzchni 4,15 ha+0,41 ha las, co w konsekwencji uniemożliwia podjęcie wypłaty części uzupełniającej renty (decyzja z dnia 7 marca 2017 r., k.81 a.r.).

J. T. odwołała się od powyższej decyzji, inicjując tym samym niniejsze postępowanie sądowe (odwołanie z dnia 27 marca 2017 r., k.2-4 a.s.).

W toku postępowania Sąd ustalił, że od stycznia 2017 r. zarówno odwołująca, jak i jej mąż nie prowadzą działalności rolniczej, ani w zakresie produkcji zwierzęcej ani roślinnej. Obecnie wykorzystują jedynie przydomowy ogródek, w którym uprawiają warzywa na własne potrzeby. Oboje cierpią na szereg schorzeń. Jak wynika z dokumentacji medycznej odwołującej, występujące u niej schorzenia czynią ją niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym. W szczególności w marcu 2017 r. odwołująca przeszła zawał serca i jest po dwóch koronografiach. Mąż odwołującej cierpi m.in. na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, a także nowotwór ślinianki, co również uniemożliwia mu pracę fizyczną w gospodarstwie (zaświadczenia o stanie zdrowia, k. 33-35 a.s, dokumentacja medyczna zgromadzona w aktach rentowych, k. 26-52 a.r., zeznania odwołującej złożone na rozprawie w dniu 21 czerwca 2017 r. k. 29).

W okresie od 2012 r. do 2016 r. odwołująca pobierała z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dopłaty na swoje gospodarstwo w ramach programu rolnośrodowiskowego na lata 20012-2017. Obecnie odwołująca nie pobiera dopłat, a także nie uzyskuje żadnych innych dochodów z gospodarstwa (dokumentacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, k. 26 a.s., zeznania odwołującej, k. 28-29 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, a także częściowo na podstawie zeznań odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. T. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 7 marca 2017 r., znak: (...), jest zasadne i jako takie podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 277 ze zm.) wypłata renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli rencista prowadzi działalność rolniczą, przy czym zgodnie z ustępem 4 powyższego przepisu uznaje się, że emeryt zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

Interpretacji tego przepisu należy dokonać w oparciu o art.6 pkt 3 ww. ustawy, który definiuje pojęcie prowadzenia działalności rolniczej jako działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej, rybnej i leśnej. Dopiero łączne rozpoznawanie wskazanych przepisów pozwala na prawidłową interpretację pierwszego z nich, uprawniającą organ rentowy do zawieszenia wypłaty części należnego świadczenia, o ile odwołująca posiadałaby bądź byłaby współwłaścicielką gospodarstwa rolnego, w którym w dalszym ciągu prowadziła działalność produkcyjną określoną w art.6 pkt 3.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 maja 2004 r. (II UZP 5/04, LEX nr 106657) wskazał, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art.6 pkt 3 nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. Podniósł, że porównanie ustępów 1 i 4 art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie może polegać na zestawianiu pojęcia „prowadzenie (kontynuowanie) działalności zarobkowej” z pojęciem „własności lub posiadania gruntu”, gdyż są to pojęcia nieprzystawalne. Zawieszenie wypłaty świadczeń nie dotyczy osoby jedynie posiadającej majątek nieruchomy w postaci gospodarstwa rolnego, lecz tylko takiej, która prowadzi gospodarstwo rolne, które powinno przynosić i z reguły przynosi jej dochód. Posiadacz gospodarstwa rolnego, który utracił możliwość jego prowadzenia i uzyskiwania tą drogą środków utrzymania, zachowuje prawo do świadczeń w pełnej wysokości. W innym orzeczeniu Sąd Najwyższy zaakcentował, że prowadzenie działalności rolniczej w rozumieniu art.6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oznacza prowadzenie na własny rachunek przez posiadacza gospodarstwa rolnego działalności zawodowej, związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2005 r., I UK 16/05, LEX nr 195530).

Podobne stanowisko zaprezentował Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 grudnia 2004 r. (III Aua 598/04, LEX nr 156782), w którym stwierdził, że zawieszenie wypłaty emerytury rolniczej nie dotyczy osoby jedynie posiadającej gospodarstwo rolne, ale tylko takiej, która gospodarstwo rolne prowadzi i gospodarstwo to przynosi jej dochód.

Wobec powyższego okoliczność, że J. T. jest właścicielką nieruchomości rolnej pozostaje bez znaczenia, skoro nie prowadzi na niej działalności w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym produkcji ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej, rybnej i leśnej.

Z zeznań odwołującej, a także zgromadzonej w toku postępowania dokumentacji medycznej wynika, że stan zdrowia uniemożliwia odwołującej jakąkolwiek działalność rolniczą. Również mąż odwołującej, z uwagi na zły stan zdrowia, nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej.

W świetle powyższych okoliczności zdaniem Sądu niewątpliwym jest, że odwołująca zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, mimo że formalnie nadal jest właścicielką gospodarstwa rolnego. Zeznania odwołującej należy uznać za w pełni wiarygodne, są one bowiem spójne i niesprzeczne tak ze sobą, jak i z resztą materiału dowodowego, w tym dokumentacją organu rentowego z zakresu orzecznictwa lekarskiego wskazującą, że z uwagi na stan zdrowia nie jest ona w stanie pracować w gospodarstwie rolnym.

Reasumując rozważania w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że J. T. nie prowadzi działalności rolniczej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, na podstawie art.477¹⁴§ 2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do wypłaty renty rolniczej z uwzględnieniem 100% części uzupełniającej świadczenia poczynając od 1 marca 2017 r.

Odnosnie ustalenia terminu od jakiego Sąd Okręgowy przyznał odwołującej prawo do renty zastosowanie znajduje w tym zakresie art. 129 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) w zw. z art. 52 ust 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, w oparciu o które świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Sąd zważył, że odwołująca złożyła wniosek o prawo do części uzupełniającej renty rolniczej 1 marca 2017 r., dlatego prawo to zostało jej przyznane od tej daty.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)